รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

โสภิต ฉายะสถิตย์[1]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย 2) เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาของประเทศไทย ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบจำลองการบริหารงานวิชาการโดยการสังเคราะห์ผลการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจัดทำเป็นร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้เทคนิคเดลฟาย จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 17 คน และขั้นตอนที่ 4 การประเมินและรับรองความเหมาะสมความเป็น ไปได้ในการนำไปปฏิบัติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย 3 รอบ และ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย เพื่อประเมินและรับรองความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นพัฒนารูปแบบ ใช้วิธีคำนวณค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลการประเมินผลและการเทียบโอนผลการ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย พบว่าทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก และการประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย พบว่า โดยรวม มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะพบว่า ควรให้ความสำคัญในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะและการแก้ไขปัญหา

คำสำคัญ : รูปแบบ / การบริหารงานวิชาการ / โรงเรียนสองภาษา / ประเทศไทย

---

1 นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Academic Affairs Administration Model for Bilingual Schools in Thailand

Sopit Chayasatit[1]

Abstract

The objective of this research was to develop the academic affairs administration model for bilingual schools in Thailand by proceeding in 4 steps, step 1) studying the academic affairs administration concepts for bilingual schools in Thailand. step 2) developing the academic affairs administration model for bilingual schools in Thailand through the Delphi technique opinion of 17 experts in education. step 3) examining the academic affairs administration model for bilingual schools in Thailand. step 4) assessing and certifying the suitability, feasibility of implementation of the academic affairs administration model for bilingual schools in Thailand by 5 educational management experts. The statistics used were percentage, median, inter-quartile range, Standard Deviation.

The results of the research were:

1. The academic affairs administration model for bilingual schools in Thailand consists of 6 factors, 1) academic planning factors, 2) learning process development factors, 3) assessment, evaluation and transfer of academic results, 4) research for improving the quality of education in educational institutions factors 5) educational supervision factors 6) the development and the use of technology media for education factors.

2. The results of the assessment and certification of the academic affairs administration model for bilingual schools in Thailand found that all aspects were appropriate at a high level. The results of the feasibility of the practical implementation of the academic affairs administration model for bilingual schools in Thailand were at high levels.

From the suggestion, it should be emphasized on the development of the learning process by encouraging teachers to organize learning activities that are in line with the needs of the learners, and encourages students to develop skills and solving various problems.

Key words: Academic Affairs Administration Model, Bilingual Schools

1 PhD. students Educational Administration, Faculty of Education, Burapha University

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

โสภิต ฉายะสถิตย์[1]

บทนำ

ภายหลังการเปิดเสรีทางการค้าในปี พ.ศ. 2558 ที่ผ่านมาประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ ซึ่งหมายความว่าประชาชนในประเทศจะต้องมีการติดต่อสื่อสาร โดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพและสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมีความ สำคัญอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันเนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การประกอบอาชีพหรือความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ มากขึ้น กล่าวได้ว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น (จรัญญา พงษ์สุทธิรักษ์, 2552) ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นของการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย เริ่มตั้งแต่การกำหนดให้ภาษาต่างประเทศเป็น 1 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนทุกคนต้องได้เรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และที่สำคัญได้มีการส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับวาระแห่งชาติว่าด้วยการสร้างความสามารถเชิงแข่งขันให้กับคนไทย หรือที่เรียกว่าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษหรือโรงเรียนสองภาษา (English Program) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยโครงการโรงเรียนสองภาษาเป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 แต่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนการสอนโดยโครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวกับการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาที่เรียกว่า All for education ที่ส่งผลให้มีทางเลือกในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามปรัชญาของระบบการศึกษาและตามวาระแห่งชาติว่าด้วยการสร้างความสามารถเชิงการแข่งขันให้กับคนไทย โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ให้สถานศึกษาที่มีศักยภาพทดลองจัดโครงการโรงเรียนสองภาษาเพื่อเป็นการนำร่องตั้งแต่ในปีการศึกษา 2541 โดยในระยะเวลาต่อมาในปี พ.ศ. 2546 จึงได้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพของทักษะด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

เมื่อโรงเรียนสองภาษาได้เข้ามามีบทบาทในวงการศึกษามากขึ้นและเป็นกระแสที่ผู้ปกครองให้ความสนใจรวมถึงนโยบายในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาที่มีความพร้อมในการสอนภาษาอังกฤษได้ขยายโครงการพิเศษด้านการเรียนการสอนภาษา อังกฤษเพิ่มขึ้น โดยสามารถพัฒนาให้เป็นโครงการ International Program, English Program หรือ Mini English Program ส่งผลให้จำนวนของโรงเรียนสองภาษามีเพิ่มมากขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกโรง เรียนจะไม่มี

1 นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปัญหาในการบริหารจัดการ ซึ่งปัญหาหลายๆ ด้านของโรงเรียนสองภาษาที่พบนั้นได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาในประเทศไทยที่จะต้องได้รับการสนับสนุนในเรื่องการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งในปัญหาด้านนักเรียนคือการขาดทักษในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาในระดับที่สูงขึ้น อาจจะอันเนื่องมาจากครูขาดประสิทธิภาะในการถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ในการหาความรู้เพิ่มเติม หรือการชี้นำของผู้ปกครองยังไม่มีความเหมาะสม ตลอดจนนักเรียนเองก็ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการหาความรู้เพิ่มเติม ส่วนปัญหาด้านครูชาวต่างชาติในบางโรงเรียนไม่สามารถคัดเลือกหรือสรรหาครูที่มีคุณภาพที่เหมาะสมได้ อีกทั้งยังพบว่าทางผู้ปกครองก็มีความคาดหวังกับตัวนักเรียนและหลักสูตรมากจนเกินไป (สิริรัตน์ ครุวรรณ, 2550) ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ยังไม่ค่อยมีประสิทธิภาพในภาพรวม ทั้งนี้หากมีการให้ความสำคัญกับการพิจารณาคุณภาพของการตั้งแต่การวางแผนงานวิชาการ การจัดบริหารเกี่ยว กับการเรียนการสอนจะสามารถทำให้โรงเรียนสองภาษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยมีการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปเป็นองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการและพัฒนาจนได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา สำหรับนำไปเป็นข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนสองภาษาที่จะนำไปปรับปรุงการบริหาร งานวิชาการและเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเด็นที่เกี่ยวกับ สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ตลอดจนงายวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง รุจิรา แสงกรด (2557) ทำการวิจัย การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนสองภาษาของรัฐในประเทศไทย พบว่า โรงเรียนสองภาษา มีระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ การปฏิบัติ ผลการทดลองใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนสองภาษา พบว่า คะแนนระดับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนสองภาษา ผลการตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ในขณะที่มณฑา วิญญูโสภิต (2557) ทำการวิจัย การพัฒนาระบบบริหารคุณภาพโรงเรียนสองภาษาเอกชน พบว่า สภาพการปฏิบัติที่มีอยู่ของกระบวนการทั้งหกหมวด ได้แก่ 1) การนำองค์กร2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร และ6) การมุ่งเน้นปฏิบัติการ อยู่ในระดับดีหรือเมื่อแปลตามแนวทางการให้คะแนนของ

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมีความหมายว่า โรงเรียนสองภาษาเอกชนมีแนวทางในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิผลที่ตอบสนองต่อข้อกำหนด มีการนำแนวทางถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติเป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าอาจแตกต่างกันในบางพื้นที่หรือบางหน่วยงานมีกระบวนการประเมินผลและปรับปรุงอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลจริงและเริ่มมีการเรียนรู้ในระดับองค์กรรวมถึงการสร้างนวัตกรรมบ้าง เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการที่สำคัญ มีแนวทางที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับความต้องการโดยรวมขององค์กรตามที่ระบุไว้ในเกณฑ์หัวข้ออื่น ๆ ส่วนหมวดผลลัพธ์ก็มีระดับผลลัพธ์อยู่ในระดับดี ทั้งนี้ผู้จัยได้มีการศึกษางานวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยและรูปแบบการบริหาร พบว่า María & Josie (2001) ได้ศึกษาโปรแกรมการศึกษาสองภาษาที่ประสบความสำเร็จเกณฑ์สำหรับการปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างในการศึกษาสองภาษา พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จสำหรับโครงการสองภาษา มีหลายปัจจัย เช่น ผลลัพธ์ของนักเรียน ความเป็นผู้นำ การสนับสนุน การปฏิบัติตามโปรแกรมและการเรียนการสอนตัวชี้วัดโรงเรียน อัตราเข้า อัตราการออกกลางคัน การลงทะเบียนใน Gifted และมีพรสวรรค์/การวางโปรแกรม การลงทะเบียนเข้า การศึกษาพิเศษหรือการแก้ไขโปรแกรม ยกเว้นการทดสอบ ออกโปรแกรมมาตรฐาน สอบภาษาปากเปล่า ความชำนาญผลลัพธ์ของนักเรียน ความสามารถทางภาษาเขียน การจัดการเนื้อหาในภาษาอังกฤษการจัดการเนื้อหาในภาษาพื้นเมือง ความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์และเป้าหมายในระดับโรงเรียน ความเป็นผู้นำ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน รุ่นของโปรแกรมสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนในระดับห้องเรียน การปฏิบัติตามโปรแกรมและการเรียนการสอนตลอดจนหลักสูตรและการสอนความคาดหวังของครู เป็นต้น

โดยจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย พบว่า แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลการประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้นี้ นำไปใช้เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการศึกษาเชิงผสมผลานทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาของประเทศไทย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย หลักการ ทฤษฎี แนวคิด เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบจำลอง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยการสังเคราะห์ผลการศึกษาเอกสารงานวิจัย ดังต่อไปนี้ 1) สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย 2) การบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่ การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการ

พัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 3) แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักสูตร บุคลากร สภาพแวดล้อม การบริหารทรัพยากรโรงเรียนสองภาษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาจำนวน 17 คน เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม โดยการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดอย่างเฉพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสองภาษาของผู้ทรงคุณวุฒิการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้น ฐาน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (รอบที่ 1) ที่สร้างขึ้นจากรูปแบบจำลองของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบเห็นด้วยหรือ ไม่เห็นด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (รอบที่ 2) ที่สร้างขึ้นจากข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถาม (รอบที่ 1) ที่เห็นด้วยร้อยละ 80 ขึ้นไป แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (รอบที่ 3) ที่สร้างขึ้นจากการนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม (รอบที่ 2) มาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาข้อที่เข้าเกณฑ์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิจัย และเลือกใช้สถิติที่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัย ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม (รอบที่ 1) ใช้วิธีคำนวณค่าร้อยละของคำตอบที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยในแต่ละข้อความและคัดเลือกข้อความที่ผู้ตอบเห็นด้วยร้อยละ 80 ขึ้นไป 2) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม (รอบที่ 2, 3) ใช้สถิติค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยพิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ 1.50 ลงมา

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สองภาษาในประเทศไทย โดยผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน เป็นการคัดเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชา การของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ในการประเมินรูปแบบ

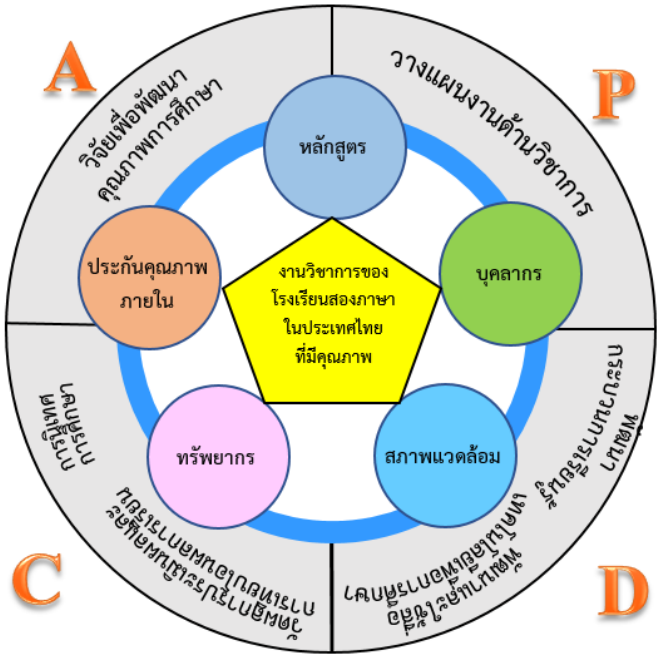
ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสามารสรุปผลได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

จากการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลคำตอบของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) 3 รอบ ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลการประเมินผลและการเทียบโอนผลการ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยแต่ละด้านประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) หลักสูตร 2) บุคลากร 3) สภาพแวดล้อม 4) การบริหารทรัพยากรของโรงเรียนสองภาษา และ 5) การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึง

สามารถกำหนดรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญเพื่อการนำไปใช้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย
(สังเคราะห์โดยผู้วิจัย)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 การวางแผนงานด้านวิชาการ มีสาระสำคัญ ได้แก่ หลักสูตรเกิดจากการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของทุก ๆ ฝ่าย หลักสูตรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจำนวนห้องเรียนและห้องประกอบอื่น ๆ ที่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในงานวิชาการ เพื่ออำนวยความสะดวกในการวางแผนงานด้านวิชาการ มีการพัฒนาหรือปรับปรุงห้องเรียนและห้องประกอบอื่น ๆ ให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการวางแผนด้านวิชาการ ให้รองรับต่อการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการวางแผนและพัฒนาคุณภาพหลักสูตรเป็นไปตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีสาระสำคัญ ได้แก่ หลักสูตรมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน มีการจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการจัดทำแผนการ

เรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประชุมร่วมกันกับครูผู้สอน เพื่อดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.3 การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน มีสาระสำคัญ ได้แก่ จัดทำปฏิทินการศึกษา เพื่อเอื้อต่อการปฏิบัติงานทางด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา ผู้บริหารหรือบุคลากรกำหนดมาตรฐานการวัดผลการประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามความเป็นจริงของผู้เรียนแต่ละคน นำผลการวัดและประเมินผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ผลจากการวัดผลการประเมินผลเพื่อนำมาใช้พัฒนาด้านการบริหารงานทรัพยากรของโรงเรียน มีการกำกับติดตามตรวจสอบการวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีสาระสำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมุ่งเน้นการวิจัยในด้านกระบวนการเรียนรู้ หรือคุณภาพของการศึกษา ส่งเสริมครูผู้สอนให้ทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนการสอน เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพของสถานศึกษา มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อการส่งเสริม การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารได้นำผลการศึกษาดูงานวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน มีการกำกับติดตาม การทำวิจัย เพื่อพัฒนาด้านการพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.5 การนิเทศการศึกษา มีสาระสำคัญ ได้แก่ มีการจัดการระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม มีการฝึกอบรมพัฒนาครูผู้สอนทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจัดกิจกรรมเยี่ยมชมชั้นเรียน เพื่อรับทราบผลของการจัดการศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการนำจุดอ่อนของกระบวนการนิเทศการศึกษามาทำการวิเคราะห์และประเมินผล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทุก ๆ ฝ่ายในโรงเรียนร่วมกันจัดทำแผนการนิเทศการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาเทคนิค วิธีการ กระบวนการและกิจกรรมการนิเทศการศึกษา จัดให้มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการนิเทศการศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.6 การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสาระสำคัญ ได้แก่ พัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้การเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้บริหารนำเอาการให้บริการทางการศึกษาผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต หรือ โปรแกรมเพื่อการศึกษาต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน จัดมุมหนังสือ แหล่งข้อมูลการเรียนรู้ ให้ทุกระดับชั้นเรียน และมีความพร้อมต่อความต้องการของผู้เรียน เน้นสื่อที่ผู้เรียน และผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาห้องสมุดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้และสื่อเทคโนโลยี สนับสนุนให้มีการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา

2. ผลการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

ในการประเมินและรับรองความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย จากคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ในการประเมินรูปแบบ สามารถจำแนกประเด็นดังนี้

2.1 ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย พบว่า ทุกด้าน ได้แก่ การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลการประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย พบว่า โดยรวม มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความเหมาะสม ด้านความเห็นว่าใช้ประโยชน์ได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถอธิปรายผลรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยได้ตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ได้แก่ การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลการประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึก ษานั้นเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นภาษาอังกฤษและสอนโดยครูชาวต่างชาติ ดังนั้นโรงเรียนสองภาษาจึงให้ความสำคัญกับการดูแลและมีการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนงนภัส บุญเหลือ (2553) ได้กล่าวไว้ว่าหลักสูตรมีความสำคัญเปรียบเสมือนหัวใจของการศึกษาและเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยควรเริ่มให้ความสำคัญที่การออบแบบหลักสูตรที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน เพื่อลิตนักเรียนที่มีศักยภาพด้านภาษาอังกฤษที่ดีและสูงกว่าหรือเทียบเท่าโรงเรียนที่ไม่ได้เน้นการเรียนแบบสองภาษา ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างและความจำเป้นที่จะต้องมีการจัดตั้งโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

2. การประเมินและรับรองความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยในภาพรวม พบว่า ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษาและการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑา วิญญูโสภิต (2557) พบว่า สภาพการปฏิบัติระบบบริหารคุณภาพโรงเรียนสองภาษาเอกชน ที่มีอยู่ในระดับดีหรือเมื่อแปลตามแนวทางการให้คะแนนของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ มีแนวทางในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิผลที่ตอบสนองต่อข้อกำหนด มีการนำแนวทางถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับบริบทโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบเต็มรูปแบบส่วนใหญ่ที่มักจะเป็นโรงเรียนเอกชนที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการในทุก ๆ ด้าน ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ส่งผลให้นักเรียนโดยส่วนใหญ่สามารถใช้ทักษะภาษาอังกฤษได้ดี สื่อสารได้อย่างมั่นใจ ตลอดจนมีทักษะการเรียนรู้ที่ดีด้วย

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยโดยรวมมีความเหมาะสมความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทยที่พัฒนาขึ้นมีขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบที่เป็นระบบและได้รับการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญงานวิชาการในโรงเรียนสองภาษาจนได้องค์ประกอบที่ครอบคลุมการบริหารงานวิชาการทั้งในรูปแบบและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาได้รับความเชื่อมั่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลรัตน์ แก่นจันทร์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการในด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบที่ได้มีความสอดคล้องกับแนวทางของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ซึ่งมีความครบคุมและเหมาะสมในการดำเนินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย การวัดผล การประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ควรให้ความสำคัญและดำเนินงานด้านหลักสูตร โดยจัดทำปฏิทินการศึกษาล่วงหน้าที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานทางด้านการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษาอย่างเหมาะสม มีการจัดทำแผนงานของหลักสูตรที่รองรับการวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย การวางแผนงานด้านวิชาการควรให้ความสำคัญและดำเนินงานด้านหลักสูตร โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสองภาษาในประเทศไทย การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควรให้ความสำคัญในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะและการแก้ไขปัญหา

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ 2551.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กมลรัตน์ แก่นจันทร์. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

จรัญญา พงษ์สุทธิรักษณ์. (2552). *สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีและจังหวัดปทุมธานี.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

นงนภัส บุญเหลือ. (2553). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โรงเรียนประทุมอนุสรณ์ โดยใช้ CIPP Model.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มณฑา วิญญูโสภิต. (2557). *การพัฒนาระบบบริหารคุณภาพโรงเรียนสองภาษาเอกชน.* ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย.

รุจิรา แสงกรด. (2553). *การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนสองภาษาของรัฐในประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอิสเทิร์นเอเชีย.

สิริรัตน์ ครุวรรณ. (2550). *การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษาในเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.